



Satversmei neatbilst norma par naudas līdzekļu „iesaldēšanas” termiņu

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2008-47-01 „Par Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma 32. panta trešās daļas vārdu „ne vēlāk kā 60 dienu laikā” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam”.

Satversmes 105. pants noteic tiesības uz īpašumu.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma 32. pants noteic, ka likumā noteiktās iestādes (kredītiestādes, finanšu iestādes, u.tml.) atturas no darījuma vai no noteikta veida debeta operācijām klienta kontā, ja darījums saistīts vai ir pamatotas aizdomas, ka tas saistīts ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu. Apstrīdētā norma noteic, ka līdzekļi var tikt „iesaldēti” līdz pat 60 dienām.

Lieta ir ierosināta pēc SIA „Vegan” pieteikumā, kurā tika norādīts, ka pieteikuma iesniedzēja nespēja veikt maksājumus saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem un darījumu partneru izrakstītajiem rēķiniem, jo tās naudas līdzekļi tika „iesaldēti” saskaņā ar apstrīdēto normu.

Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētās normas leģitīmais mērķis ir sabiedrības drošības nodrošināšana, taču šo mērķi var sasniegt ar līdzekļiem, kas mazāk ierobežo personas pamattiesības. Likumdevējs varēja radīt procedūru, kurā valsts institūcija, nevis privātpersona uzņemtos atbildību par pamattiesību – tiesību uz īpašumu – ilgstošu ierobežojumu.

Citastarp Satversmes tiesa secināja, ka likums neparedz procedūru, kādā varētu mīkstināt personai radušās nelabvēlīgas sekas gadījumos, kad lēmums par naudas līdzekļu „iesaldēšanu” ir bijis nepamatots. Lēmumu par naudas „iesaldēšanu” pieņem banka (vai cita kredītiestāde vai finanšu iestāde), tātad 60 dienas personas pamattiesības tiek ierobežotas nevis uz valsts institūcijas, bet gan privātpersonas lēmuma pamata. Persona, kuras naudas līdzekļi tiek „iesaldēti”, netiek uzklaušīta, nevar pārsūdzēt lēmumu, turklāt tā nevar arī piedzīt zaudējumus, ja lēmums ir bijis nepamatots vai nelikumīgs.

Satversmes tiesa nolēma, ka apstrīdētajā normā paredzētais ierobežojums nav samērīgs un apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 105. pantam.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” dienā. Sprieduma teksts būs pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274